

Legislació consolidada

Disposició derogada 01.01.2015

Decret Legislatiu 1/2003, de 1 d'abril, del Consell de la Generalitat, pel qual s'aprova el text refós de la Llei sobre Drogodependències i Altres Trastorns Addictius.

(DOGV núm. 4473 de 03.04.2003) Ref. 1560/2003

La Llei 3/1997, de 16 de juny, de la Generalitat, sobre Drogodependències i Altres Trastorns Addictius, va establir i va regular un conjunt de mesures i accions encaminades a la prevenció, l'assistència, la incorporació i la protecció social de les persones afectades tant per l'ús i/o abús de substàncies que podien generar dependència com per altres trastorns addictius.

No obstant això, la dita norma ha patit diverses modificacions per posteriors lleis de la Generalitat. Així, els articles 57 i 58 de la Llei 11/2000, de 28 de desembre, de Mesures Fiscals, de Gestió Administrativa i Financera, i d'Organització de la Generalitat, van variar la redacció dels articles 33 i 34 de l'esmentada Llei 3/1997, en el sentit d'adscriure la Comissió Interdepartamental i la Comissió Executiva en matèria de Drogodependències i Altres Trastorns Addictius, a la Conselleria de Benestar Social. També l'article 46 de la Llei 9/2001, de 27 de desembre, de Mesures Fiscals, de Gestió Administrativa i Financera, i d'Organització de la Generalitat, modifica la redacció de l'article 54.1 de la Llei 3/1997 quant a les autoritats competents per a la imposició de sancions en esta matèria i quant a la moneda fixant les sancions en euros.

Igualment, els articles 51 i 52 de la Llei 9/2001, seguint les pautes fixades pro la Llei 46/1998, de 17 de desembre, sobre Introducció de l'Euro, recullen l'obligació que, constituït l'euro com a moneda única de la Unió Europea, totes les normes jurídiques expressen les quanties econòmiques corresponents exclusivament en la dita moneda, afectant per tant a l'article 52 de la Llei 3/1997.

D'altra banda, s'ha publicat la Llei 4/2002, de 18 de juny, de la Generalitat, per la qual s'han operat altres canvis en la Llei 3/1997, tals com l'atenció a les famílies de les persones afectades per algun trastorn addictiu o amb possible dependència; la concessió de pròrrogues a les ajudes econòmiques concedides per la Generalitat per a evitar l'accés a vies irregulars d'obtenció d'ingressos econòmics, condicionades al compliment dels plans terapèutics; el foment dels tractaments amb agonistes; l'elevació als 18 anys de l'edat mínima per a la venda o dispensació de begudes alcohòliques o de tabac, o l'objectiu d'aconseguir major implicació dels mitjans de comunicació públic, amb l'aportació d'espais gratuïts de publicitat.

Com a conseqüència de la situació descrita, la disposició final primera de la Llei 4/2002, habilita el Consell de la Generalitat perquè en el termini d'un any des de la seua entrada en vigor, que es va produir el dia 26 de juny del 2002, data de la seua publicació en el Diari Oficial de la Generalitat Valenciana, aprobe el text refós de la Llei 3/1997, de 16 de juny, de la Generalitat, sobre Drogodependències i Altres Trastorns Addictius, amb l'objectiu últim de recollir en un únic text integrat tots els canvis exposats, finalitat a què obeïx el present Decret Legislatiu.

En virtut d'això, a proposta del conseller de Benestar Social, conforme amb el Consell Jurídic Consultiu de la Comunitat Valenciana i després de la deliberació del Consell de la Generalitat en la reunió del dia 1 d'abril de 2003,

DECRETE

Article únic

S'aprova el text refós de la Llei de la Generalitat sobre Drogodependències i Altres Trastorns Addictius que s'inserix a continuació com a annex.

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA

Queden derogades totes les disposicions d'igual o inferior rang que s'oposen al present Decret Legislatiu i, en particular, les següents:

1. La Llei 3/1997, de 16 de juny, de la Generalitat, sobre Drogodependències i Altres Trastorns Addictius.
2. La Llei 4/2002, de 18 de juny, de la Generalitat, per la qual es modifica la Llei 3/1997, de 16 de juny, sobre Drogodependències i Altres Trastorns Addictius.
3. Els articles 57 i 58 de la Llei 11/2000, de 28 de desembre, de Mesures Fiscals, de Gestió Administrativa i Financera, i d'Organització de la Generalitat.
4. L'article 46 de la Llei 9/2001, de 27 de desembre, de Mesures Fiscals, de Gestió Administrativa i Financera, i d'Organització de la Generalitat.

DISPOSICIÓ FINAL

El present decret legislatiu i el text refós que aprova entraran en vigor al endemà de la seua publicació en el Diari Oficial de la Generalitat Valenciana.

València, 1 d'abril de 2003

El president de la Generalitat Valenciana,
JOSÉ LUIS OLIVAS MARTÍNEZ.

El conseller de Benestar Social,
RAFAEL BLASCO CASTANY

ANNEX

Text refós de la llei sobre drogodependències
i altres trastorns addictius

TÍTOL PRELIMINAR. Disposicions generals

Article 1. Objecte de la llei

1. La present llei té com a objecte establir i regular, en el marc de les competències que estatutàriament corresponen a la Generalitat i dins del seu àmbit territorial, un conjunt de mesures i accions encaminades a la prevenció, l'assistència, la incorporació i la protecció social de les persones afectades tant per l'ús i/o abús de substàncies que puguen generar dependència com per altres trastorns addictius.

2. Igualment és objecte d'esta llei definir i fomentar accions que protegisquen a terceres persones, en especial a les famílies dels qui patixen algun tipus de trastorn addictiu, del dany produït per estes patologies o dels problemes relacionats amb l'ús de drogues.

3. Les disposicions contingudes en la present llei seran d'aplicació a les diferents actuacions, tant individuals com col·lectives, ja siguen de titularitat pública o privada, que en matèria de drogodependències i altres trastorns addictius es desenrotllen en l'àmbit territorial de la Comunitat Valenciana.

Article 2. Definicions

1. Als efectes d'esta llei, es considerarà com a droga tota substància que, introduïda en un organisme viu, pot modificar una o més de les funcions d'este, sent capaç de generar dependència, provocar canvis en la conducta i efectes nocius per a la salut i el benestar social. Tenen tal consideració:

a) Les begudes alcohòliques.

b) El tabac.

c) Les substàncies estupefaents i psicotròpiques sotmeses a control de conformitat amb el que estableix les normes nacionals i convenis internacionals subscrits per l'estat espanyol.

d) Determinats productes d'ús industrial o divers, com els inhalants i colas, que poden produir els efectes i conseqüències descrits en l'apartat primer d'este article.

e) Qualsevol altra substància, no inclosa en els apartats anteriors, que complira la definició establida en l'apartat primer d'este article.

2. En el marc d'esta llei s'entén per:

a) Trastorn addictiu: patró desadaptatiu de comportament que provoca una dependència psíquica, física o d'estos dos tipus, a una substància o conducta determinada, repercutint negativament en les esferes psicològica, física i/o social de la persona i el seu entorn.

b) Drogodependència: trastorn addictiu definit com aquell estat psíquic, i a vegades físic i social, causat per l'acció recíproca entre un organisme viu i una droga, que es caracteritza per modificacions en el comportament i per altres reaccions que comprenen sempre un impuls irremissible per consumir una droga en forma continuada o periòdica, a fi d'experimentar els seus efectes psíquics i/o físics i, a vegades, per a evitar el malestar produït per la seua privació.

c) Desintoxicació: procés terapèutic orientat a la interrupció de la intoxicació produïda per una substància exògena a l'organisme.

d) Deshabitució: procés orientat a l'aprenentatge d'estratègies terapèutiques que permeten al drogodependent enfrontar-se als factors de risc associats al consum de drogues, amb l'objectiu final d'eliminar-ne la dependència.

e) Rehabilitació: procés de recuperació dels aspectes de comportament individuals en la societat.

f) Inserció/reinserció: progressiva integració de la persona en el medi familiar i social que li permeta portar una vida responsable i autònoma, sense dependència de drogues.

g) Prevenció: conjunt divers d'actuacions encaminades a eliminar o modificar els factors de risc associats al consum de drogues, o a altres conductes addictives, amb la finalitat d'evitar que estes es produïsquen, es retarde el seu inici, o bé que no es convertisquen en un problema per a la persona o el seu entorn social.

3. En l'àmbit d'esta llei es consideren drogues institucionalitzades o socialment acceptades aquelles que poden ser adquirides i consumides legalment, sent les principals les begudes alcohòliques, el tabac i els psicofàrmacs.

4. Entra, així mateix, en l'àmbit d'aplicació d'esta llei, l'atenció integral de les persones amb altres trastorns addictius, encara que no tinguen el seu origen en l'ús i/o abús en el consum de les substàncies definides en l'apartat primer d'este article, tot considerant-se el joc patològic com el principal trastorn addictiu no produït per drogues.

Article 3. Principis rectors

Les actuacions que en matèria de drogodependències i altres trastorns addictius es desenrotllen a la Comunitat Valenciana respondran als següents principis rectors:

1. La responsabilitat pública i la coordinació institucional d'actuacions, basada en els principis de descentralització, responsabilitat i autonomia en la gestió dels programes i servicis, així com la participació activa de la comunitat i dels propis afectats i afectades en el disseny de les polítiques d'actuació.
2. La promoció activa d'hàbits de vida saludables i d'una cultura de salut que incloga el rebuig del consum de drogues, així com la solidaritat i la tolerància, el suport i l'assistència amb les persones amb problemes de drogodependència.
3. La consideració, a tots els efectes, de les drogodependències i altres trastorns addictius com a malalties comunes amb repercussions en les esferes biològica, psicològica, social de la persona.
4. La consideració prioritària de les polítiques i les actuacions preventives en matèria de drogodependències i altres trastorns addictius.
5. L'establiment de criteris d'eficàcia, d'eficiència i d'avaluació contínua de resultats de les actuacions i programes que es desenrotllen en matèria de drogodependències i altres trastorns addictius.
6. La integració normalitzada d'actuacions en matèria de drogodependències en els Sistemes Educatiu, Sanitari i de Servicis Socials de la Comunitat Valenciana.
7. La consideració de la prevenció, de l'assistència i de la integració de les persones drogodependientes com un procés unitari i continuat, per mitjà de la coordinació de diferents actuacions sectorials.

TÍTOL I. De la reducció de la demanda a través de mesures preventives

CAPÍTOL I. De la Prevenció de les Drogodependències i d'altres Trastorns Addictius

Article 4. Mesures preventives generals

1. Correspon a les administracions públiques, en els seus respectius àmbits de competències, desenrotllar, promoure, recolzar, fomentar, coordinar, controlar i avaluar els programes i les actuacions tendents a:

- a) Informar científicament a la població en general sobre les substàncies i les conductes que poden generar dependència, així com dels seus efectes i de les conseqüències derivades del seu ús i/o abús.
- b) Educar per a la salut i formar a professionals en este camp.
- c) Modificar les actituds i els comportaments de la població en general respecte a les drogodependències, tot generant una consciència social solidària i participativa.
- d) Intervindre sobre els factors de risc individuals, familiars i socials associats al consum de drogues o a conductes addictives.
- e) Eliminar o, en tot cas, limitar la presència, la promoció i la venda de drogues en l'entorn social.
- f) Educació de les persones consumidores i suport al treball de les organitzacions d'usuaris o d'usuàries i de consumidors o de consumidores, implicant-los també en este àmbit.

2. El conjunt d'estes mesures es dirigirà preferentment a la població menor de díhuit anys i a aquells grups de població on la prevalència dels trastorns addictius, o la seua potencial perillositat per a la salut o la vida de terceres persones, siguen més elevades.

Article 5. Informació

1. La Conselleria de Sanitat o la que exercisca les competències en matèria de drogodependències i altres trastorns addictius a través dels sistemes d'informació i vigilància epidemiològica, coneixerà i informarà de la demanda assistencial, les urgències hospitalàries, la morbiditat, la patologia associada i la mortalitat originades per l'ús i/o abús de substàncies que generen dependència. Així mateix s'informarà a tota la població, a través de totes les estructures assis-

tencials socio sanitàries de la creació de les Unitats de Conductes Addictives com a centres especialitzats d'assistència a drogodependències i altres trastorns addictius.¹

2. Les conselleries corresponents en matèria de Benestar Social i de Sanitat determinaran, conjuntament, la creació i la ubicació de servicis d'informació, de divulgació i de documentació, integrats en les xarxes assistencials, centres educatius i centres d'informació relacionats amb la Conselleria de Cultura i Educació, que faciliten assessorament i orientació sobre la prevenció i el tractament de les drogodependències i altres trastorns addictius.

3. L'administració laboral, a través dels gabinets de Seguretat i Higiene en el Treball, realitzarà activitats informatives i formatives relatives als efectes del consum de drogues i altres conductes que generen addicció, destinades als treballadors o treballadores, representants sindicals i empresaris o empresàries. Estes activitats es dirigiran preferentment a sectors de producció amb alta prevalència en el consum de drogues i altres comportaments potencialment addictius, així com a altres en què el seu ús puga suposar un perill per a la salut o la vida de terceres persones.

4. Per a la difusió de campanyes informatives i de prevenció, l'ens públic Ràdio Televisió Valenciana posarà a disposició de la conselleria titular de les competències en matèria de drogodependències i altres trastorns addictius, espais gratuïts de publicitat, amb un màxim del 5% del temps dedicat a la publicitat en cada una de les franges horàries elegides per la pròpia conselleria i durant tot el temps que duren les campanyes.

Article 6. Intervenció urbanística

La Conselleria d'Obres Públiques, Urbanisme i Transport, en col·laboració amb les corporacions locals, vetlarà per un desenrotllament urbà equilibrat, basat en els criteris de solidaritat, d'igualtat i de racionalitat, com a factor de superació de les causes que incidixen en l'aparició de les drogodependències, contribuint a l'eliminació dels focus de marginalitat i a la regeneració del teixit urbà i social.

CAPÍTOL II. De la prevenció escolar i comunitària de les drogodependències i d'altres trastorns addictius

Article 7. Educació per a la salut i formació pregraduada

1. La Conselleria de Cultura i Educació, en col·laboració amb la de Sanitat, es responsabilitzarà de la introducció d'un programa «d'Educació per a la Salut» en l'àmbit de la comunitat escolar, així com de l'aplicació dels programes formatius en els termes prevists en la Llei 1/1994, de 28 de març, de la Generalitat, de Salut Escolar.

2. Els programes «d'Educació per a la Salut», als que es referix l'apartat anterior, hauran d'incloure continguts específics sobre la prevenció de les drogodependències i altres trastorns addictius, adequats al cicle escolar en el qual es desenrotllen.

3. El Consell de la Generalitat, en col·laboració amb les universitats valencianes, adoptarà les mesures oportunes per a la incorporació, en els programes d'estudis universitaris, de l'educació per a la salut i de tots els continguts necessaris per a l'augment i la millora de l'adequada formació d'universitaris i d'universitàries en els distints aspectes de les drogodependències i altres trastorns addictius i per a la formació d'especialistes en esta matèria que els capacite per a l'exercici de la professió.

Article 8. Intervenció social

1. En els termes establits en la legislació vigent en matèria de Servicis Socials, les actuacions que estos dirigisquen a la prevenció de les drogodependències es consideraran com a àrees d'actuació preferent i hauran de ser potenciades dins dels programes de Servicis Socials Generals i Especialitzats. En este sentit, les administracions públiques prioritzaran la prevenció comunitària de les drogodependències i altres trastorns addictius en l'àmbit comunitari.

2. La Conselleria de Sanitat o la que exercisca les competències en matèria de drogodependències i altres trastorns addictius impulsarà una política global preventiva que, per mitjà d'actuacions sectorials coordinades de la Comunitat i les administracions públiques, incidisquen sobre els factors socials, educatius, culturals, sanitaris i econòmics afavoridors del consum de drogues i del desenrotllament d'altres trastorns addictius en la societat.²

¹ Article 5.1: modificat per la **Llei 14/2005**, de 23 de desembre, de la Generalitat, de Mesures Fiscals, de Gestió Administrativa i Financera, i d'Organització de La Generalitat. [2005/14571] (DOGV núm. 5166 de 30.12.2005) Ref. Base de dades 6570/2005.

² Article 8.2: modificat per la **Llei 14/2005**.

3. Sent el fracàs escolar i les carències d'alternatives laborals factors que predisposen al consum de drogues i a l'aparició d'altres trastorns addictius, es promocionarà entre la joventut alternatives de formació professional, primera ocupació, autoocupació i promoció empresarial.
4. Les administracions públiques potenciaran una política global d'alternatives al consum de drogues i al desenrotllament d'altres conductes potencialment addictives, com a factor determinant que afecta a la superació de totes les causes que incidixen en l'aparició de les drogodependències. A l'efecte, s'impulsaran servicis socioculturals, activitats d'oci i temps lliure i es promocionarà l'esport.

TÍTOL II. De l'assistència i Inserció Social

CAPÍTOL I. Mesures Generals

Article 9. Mesures generals

El model d'intervenció en drogodependències i altres trastorns addictius a la Comunitat Valenciana es fonamentarà en les següents mesures generals:

1. L'oferta terapèutica per a l'atenció a les persones drogodependents i amb altres trastorns addictius haurà de ser accessible i diversificada, professionalitzada i de caràcter interdisciplinari, integrada en el medi més pròxim de l'hàbitat de la persona i del seu entorn sociofamiliar, l'ordenació territorial del qual garantisca l'homogeneïtat dels recursos en una xàrcia única que proporcione cobertura assistencial a tota la població de la Comunitat Valenciana.
2. Garantir l'assistència sanitària i social a les persones afectades pels problemes derivats del consum de drogues i d'altres trastorns addictius, en condicions d'equitat amb altres malalties, assegurant, en tot cas, la qualitat i l'eficiència dels diferents servicis i programes integrats en la xàrcia pública assistencial del Servei Valencià de Salut i de Servicis Socials. Tots els recursos públics d'assistència i d'inserció social de les persones addictes estaran integrats en les xarxes assistencials generals.
3. Assegurar la integració orgànica i funcional dels recursos públics existents. Els recursos privats degudament acreditats completaran, quan les necessitats assistencials així ho requerisquen, l'oferta pública existent. En cap cas, els recursos d'assistència i d'inserció social de les persones addictes formaran una xàrcia pròpia i separada de les xarxes assistencials generals.
4. Estimular la demanda assistencial i el contacte de les persones drogodependents, i d'aquelles que patisquen altres trastorns addictius, amb els dispositius assistencials del sistema, garantint l'accés lliure i gratuït a les seues prestacions.
5. Impulsar els programes d'inserció social com a objectiu final del procés assistencial, potenciant la connexió dels programes assistencials amb els de reinserció social.
6. Potenciar una cultura social afavoridora de la solidaritat i de la col·laboració de la comunitat en l'assistència i la integració social de les persones drogodependents, i que incloga un rebuig al consum de drogues.
7. Informar dels aspectes desenrotllats pel vigent Codi Penal a les persones afectades per una drogodependència o altres trastorns addictius.

CAPÍTOL II. De l'assistència sanitària

Article 10. Principis bàsics

1. Les persones drogodependents o que patisquen altres trastorns addictius, en la seua consideració de malalts i de malaltes, disfruten de tots els drets reconeguts en l'ordenament jurídic vigent per als usuaris i usuàries dels servicis sanitaris i socials de la Comunitat Valenciana.
2. En particular, en l'atenció a estos malalts i malaltes es respectaran els següents drets:
 - a) A la informació sobre els servicis a què pot accedir, així com els requisits i les exigències que planteja el seu tractament.
 - b) A la confidencialitat.
 - c) A la lliure elecció entre l'oferta terapèutica existent.
 - d) A la informació completa i gratuïta sobre el procés de tractament que està seguint.
 - e) A la voluntarietat per a iniciar i cessar el tractament, excepte en els casos assenyalats en la legislació vigent.

Article 11. Mesures assistencials

1. Als efectes assistencials, la dependència a l'alcohol està considerada com a malaltia comuna, sent el trastorn addictiu amb major prevalència a la Comunitat Valenciana i, en este sentit,

la Generalitat vetlarà perquè les persones amb esta patologia reben l'atenció i l'assistència social degudes.

2. Les prestacions mèdicoassistencials a les persones drogodependents i amb altres trastorns addictius es realitzaran per les Unitats de Conductes Addictives, l'organització i el funcionament de les quals es determinarà reglamentàriament. Estos dispositius s'integraran en el Servei Valencià de Salut, plenament normalitzats dins de l'estructura d'este i coordinats amb els altres recursos sanitaris de l'Àrea de Salut corresponent.

3. D'acord amb el que disposa reglamentàriament, els hospitals generals i especialitzats de la Comunitat Valenciana que es determinen, del sector públic o vinculats a este per mitjà de concert o conveni, disposaran d'unitats d'ingrés o llits per a la desintoxicació de persones malaltes alcohòliques i altres tipus de drogodependents.

4. El tractament de les persones malaltes alcohòliques i de les drogodependents podrà realitzar-se en règim d'ingrés hospitalari o amb caràcter ambulatori.

5. Es potenciarà la realització de programes encaminats a la reducció de danys i la millora de les condicions generals de la salut de la persona drogodependent, tot incloent de manera prioritària activitats d'educació sanitària, d'assessorament i de suport psicològic a persones usuàries de drogues infectades per VIH o malaltes de la SIDA i als seus familiars.

6. Es promourà la creació de programes específics dirigits a la població drogodependent d'alta cronicitat i màxim risc sanitari. Estos programes inclouran l'accessibilitat a tractaments amb substitutius opiacis o altres fàrmacs que hagen demostrat la seua eficàcia clínica d'aquells casos que puguen beneficiar-se d'este tipus de teràpia.

7. En aquells casos en què les accions previstes en l'apartat anterior no obtingueren efectes positius per al pacient, la Generalitat, per mitjà de recursos assistencials propis, fomentará l'ús compassiu de medicaments agonistes, tot incloent les pròpies substàncies que hagueren generat l'addicció, en les condicions i amb les garanties previstes en l'article 23 del Reial Decret 561/1993, de 16 d'abril, pel qual s'establixen els requisits per a la realització d'assajos clínics amb medicaments. Per a això serà imprescindible que existisca evidència científica de la seua utilitat terapèutica, constatada pels organismes internacionals competents, i assajos clínics favorables realitzats en mostres espanyoles, així com les altres autoritzacions que foren preceptives.

Article 12. Àmbit judicial i penitenciari

La Generalitat:

- a) Facilitarà els mitjans humans i materials per a la realització de programes d'educació sanitària i atenció a reclusos i recluses drogodependents, en col·laboració amb l'administració penitenciària.
- b) Proporcionarà, a través dels recursos públics o privats acreditats, alternatives suficients per a les demandes de compliment de mesures de seguretat, remissió condicionada de pena o compliment de pena en centre terapèutic formulades per l'administració de justícia.
- c) Impulsarà programes d'assistència, mèdica, jurídica i social, a les persones drogodependents detingudes, en col·laboració amb l'administració de justícia.
- d) Facilitarà adequada informació als familiars sobre els problemes judicials de les persones drogodependents.

Article 13. Àmbit laboral

1. Les actuacions que en matèria de drogodependències es desenrotllen en l'àmbit laboral es consideraran com un factor que millora la salut pública i la qualitat de vida dels treballadors i treballadores, i incrementa, al seu torn, la productivitat de les empreses.

2. La Generalitat impulsarà la realització de programes de prevenció i d'assistència de treballadors amb problemes de consum de drogues, especialment de l'alcohol i del tabac, així com amb altres tipus de trastorns addictius. En el disseny, execució i avaluació d'estos programes hauran de participar, de manera prioritària, els sindicats, les organitzacions empresarials i els servicis de prevenció, així com els consells de Salut Laboral en les empreses i en les institucions.

3. La Conselleria d'Economia, Hisenda i Ocupació potenciarà els acords entre organitzacions empresarials i sindicats encaminats a la reserva de lloc de treball dels treballadors i treballadores drogodependents durant el seu procés de recuperació, i al desistiment de l'exercici de les potestats disciplinàries que reconeix la legislació laboral en els casos de problemes derivats de l'abús de drogues.

CAPÍTOL III. De la Inserció Social

Article 14. De la inserció social

1. Els Serveis Socials, d'acord amb el que estableix la legislació vigent, vetllaran per l'adequada reinserció social de la persona drogodependent en el seu entorn i per l'assessorament continu dels seus familiars.
2. Les conselleries amb competències en matèria de drogodependències i altres trastorns addictius i en matèria d'ocupació, i els organismes autònoms amb estes competències, promouran mesures encaminades a la reinserció social d'aquelles persones que hagueren sigut deshabitades de la seua addicció, fóra esta tòxica o no.
3. Als efectes d'afavorir la integració social de les persones addictes que reben tractament, quan un drogodependent o jugador patològic estiguera percebent una prestació econòmica reglada o ajuda de semblant naturalesa concedida per la Generalitat, la duració de la percepció podrà prorrogar-se durant un període addicional des de l'inici del tractament. Esta pròrroga única quedarà condicionada a l'efectiu compliment, tant de les normes pròpies de la prestació com de les pautes de tractament en qualsevol dels recursos assistencials de drogodependències i altres trastorns addictius, de tipus sanitari o social, que foren de titularitat pública o concertats amb la Generalitat.
4. La conselleria amb competències en matèria de drogodependències i altres trastorns addictius, en col·laboració amb els departaments de la Generalitat amb competències en matèria d'ocupació, impulsarà mecanismes d'acompanyament a persones drogodependents o amb altres tipus de trastorns addictius, que faciliten el desenrotllament de processos integrals d'incorporació social i laboral:
 - a) Promovent activitats que faciliten l'acostament a mercats de treball.
 - b) Potenciant el desenrotllament de les activitats necessàries per a la incorporació sociolaboral.
 - c) Implicant i col·laborant amb agents socials que puguen facilitar la integració social.

Article 14 bis. De l'atenció a les famílies

1. La conselleria amb competències en matèria de drogodependències i altres trastorns addictius, en l'àmbit dels serveis socials generals i de l'atenció i prevenció de les drogodependències i la resta de trastorns addictius, oferirà servicis d'atenció especialitzada als cònjuges i parelles de fet de les persones drogodependents, així com als seus pares i altres familiars del nucli convivencial, dirigits tant al seu suport i tractament com a la prevenció i a l'assistència dels danys associats que pogueren generar-se en la convivència familiar.
2. De la mateixa manera, es fomentarà la creació de programes específics de prevenció i d'atenció precoç en fills de drogodependents, com a oferta complementària al tractament dels seus progenitors. Cada província de la Comunitat Valenciana haurà de disposar, almenys, d'un d'estos programes.

TÍTOL III. Del control de l'oferta

CAPÍTOL I. De les limitacions a la publicitat i promoció de begudes alcohòliques i tabac

Article 15. Condicions de publicitat

1. Sense perjuí del que estableix la Llei 34/1988, d'11 de novembre, General de Publicitat, la promoció i publicitat, tant directa com indirecta, de begudes alcohòliques i tabac haurà de respectar, en tot cas, les següents limitacions:
 - a) No està permesa la publicitat de begudes alcohòliques i tabac dirigida a menors de díhuit anys.
 - b) En la publicitat de begudes alcohòliques i tabac no podran utilitzar-se arguments dirigits a persones menors de díhuit anys. Així mateix, els i les menors d'edat no podran protagonitzar o figurar en anuncis publicitaris de begudes alcohòliques i tabac.
 - c) No es permet la publicitat de begudes alcohòliques i tabac en els llocs en què estiga prohibida la seua venda, subministrament i consum, segons el que estableix els capítols II i III d'este títol.
 - d) Queden prohibits els anuncis publicitaris de begudes alcohòliques i tabac en les publicacions juvenils editades a la Comunitat Valencianament i igualment, en els programes de ràdio i televisió emesos des de centres ubicats en l'àmbit de la nostra Comunitat, quan es tracten de programes de caràcter informatiu sobre temes d'interés públic o quan tinguen com a destinataris

exclusius o preferents a menors d'edat. Així mateix, queda prohibida l'exposició o la difusió d'anuncis publicitaris de begudes alcohòliques i tabac en tot tipus d'instal·lacions educatives, culturals, esportives, sanitàries, sales de cine i espectacles, excepte, en els dos últims casos, en sessions dirigides a majors d'edat.

e) La prohibició continguda en l'apartat anterior s'estén a tot tipus de publicitat directa o indirecta incloent la d'objectes o de productes que per la seua denominació, grafisme, manera o lloc de presentació o qualsevol altra causa puga suposar una publicitat encoberta de begudes alcohòliques i tabac.

f) No podrà realitzar-se el patrocini o el finançament d'activitats esportives o culturals, dirigides preferentment a menors de díhuit anys, per part de persones físiques o jurídiques l'activitat principal o coneguda de les quals siga la fabricació o la venda de begudes alcohòliques i tabac, si això porta aparellat la publicitat del dit patrocini, o la difusió de marques, símbols o imatges relacionades amb les begudes alcohòlica i el tabac.

g) No estarà permés que els missatges publicitaris de les begudes alcohòliques i del tabac s'associen a una millora del rendiment físic o psíquic, a l'èxit social i a efectes terapèutics. Així mateix, queda prohibida oferir una imatge negativa de l'abstinència o de la sobrietat.

h) Es limitarà l'emissió de programes televisius o d'altres mitjans de comunicació, de qualsevol imatge o contingut denigrant de la persona, amb qualsevol aspecte físic o psíquic, que fomenta o puga fomentar canvis en la conducta moral dels i les menors, que els puga influir en els seus hàbits de vida, i predisposar-los a qualsevol trastorn addictiu.

2. A fi d'evitar incompliments involuntaris en matèria de publicitat, les agències i els mitjans de publicitat o difusió podran sol·licitar l'autorització administrativa prèvia a la qual es referix l'article 8 de la Llei General de Publicitat.

3. L'administració de la Comunitat Valenciana no utilitzarà com a suport informatiu o publicitari objectes relacionats amb el tabac i les begudes alcohòliques.

4. Qualsevol publicitat, directa o indirecta, de begudes alcohòliques o de tabac haurà d'incloure, de forma clarament visible per a les persones consumidores, missatges que advertisquen de la perillositat de l'ús i/o abús d'estes substàncies. Estes missatges seran elaborats prèviament per la conselleria competent en matèria de drogodependències i altres trastorns addictius.³

5. L'administració autonòmica promourà la formalització d'acords d'autocontrol i d'autolimitació de la publicitat de begudes alcohòliques i tabac amb empreses fabricants i distribuïdores de dites begudes, així com amb anunciants, agències i mitjans de publicitat a fi de restringir, per a tot el que la present Llei no reglamente, l'activitat publicitària de les substàncies referides.

Article 16. Prohibicions

1. Es prohibix expressament la publicitat directa o indirecta de begudes alcohòliques i tabac en:

- a) Els centres i les dependències de les administracions públiques de la Comunitat Valenciana.
- b) Els centres i els servicis sanitaris, sociosanitaris i de servicis socials.
- c) Els centres d'ensenyança, tant públics com privats, que impartisquen ensenyances reglades o no reglades.
- d) Els centres i els espectacles destinats majoritàriament a públic menor de 18 anys.
- e) Els mitjans de transport públic.

f) Tots els llocs en què estiga prohibida la seua venda, el subministrament i el consum.

g) La via pública, quan hi haja una distància lineal inferior a 200 metres entre l'anunci publicitari i algun dels tipus de centres previstos en els apartats b), c) i d). Als efectes d'esta prohibició es tindran en compte els registres oficials dels centres previstos en els apartats b), c) i d).⁴

h) Altres centres i llocs semblants als esmentats i que es determinen reglamentàriament.

2. La publicitat de begudes alcohòliques i tabac en periòdics, revistes i qualsevol altre mitjà escrit no podrà realitzar-se en les pàgines dirigides preferentment a menors de 18 anys.

Article 17. Promoció

1. Les activitats de promoció pública de begudes alcohòliques i tabac, per mitjà de fires, exposicions, mostres i activitats semblants, seran realitzades en espais diferenciats quan tinga lloc dins d'altres manifestacions públiques. En estes activitats no estarà permés ni l'oferiment ni la degustació gratuïta a menors de díhuit anys. Tampoc estarà permés l'accés a menors de díhuit anys no acompanyats de persones majors d'edat.

³ Article 15.4: modificat per la **Llei 14/2005**.

⁴ Article 16.1 g): modificat per la **Llei 14/2005**.

2. Estarà prohibida la promoció de begudes alcohòliques per mitjà de la difusió a menors d'edat, per qualsevol mitjà, de prospectes, cartells, invitacions i cap classe d'objecte en què s'esmenten begudes alcohòliques, les seues marques o les seues empreses productores o els establiments en què es realitze el seu consum.
3. En les visites als centres de producció, d'elaboració i de distribució de begudes alcohòliques i tabac, no podrà oferir-se ni fer provar els productes als menors d'edat.
4. Queden prohibits els actes que estimulen un consum immoderat d'alcohol o de tabac basant-se en la competitivitat en el consum d'estes substàncies

CAPÍTOL II. De les limitacions a la venda i consum de begudes alcohòliques

Article 18. Prohibicions

1. No es permetrà en el territori de la Comunitat Valenciana la venda, la dispensació i el subministrament, gratuïts o no, per qualsevol mitjà, de qualsevol tipus de begudes alcohòliques a menors de díhuit anys.
2. El subministrament de begudes alcohòliques a través de màquines automàtiques en instal·lacions obertes al públic només podrà efectuar-se quan la ubicació de les màquines permeta el seu absolut control per les persones responsables de dites instal·lacions o els seus representants, de manera que s'impedisca l'accés a estes a menors de 18 anys. A estos efectes, es prohibix col·locar estes màquines en espais oberts al trànsit públic, com a vials i parcs en general.
3. En tots els establiments, instal·lacions o llocs en què se subministren begudes alcohòliques, així com en les màquines expenedores automàtiques, hauran de col·locar-se, de forma visible per al públic, cartells que advertisquen de les prohibicions establides en l'apartat 1 d'este article. Este cartell haurà de col·locar-se en la zona de l'establiment, de la instal·lació o lloc a què calga dirigir-se per a adquirir la beguda alcohòlica.
4. No es permetrà la venda, el subministrament i el consum de begudes alcohòliques en els següents llocs:
 - a) En els centres i en les dependències de les administracions públiques de la Comunitat Valenciana, excepte en els llocs habilitats a l'efecte.
 - b) Els centres sanitaris, sociosanitaris i de servicis socials, excepte en els llocs habilitats a l'efecte.
 - c) Els centres docents que impartisquen ensenyances de règim general en els nivells d'Educació Primària i Educació Secundària, així com els centres docents que impartixen ensenyances de règim especial.
 - d) Els locals de treball de les empreses de transport públic, excepte en els llocs habilitats a l'efecte.
 - e) En la via pública, excepte en els llocs d'esta en què estiga degudament autoritzat, o en dies de festes patronals o locals, regulats per la corresponent ordenança municipal.
 - f) En tot tipus d'establiment, des de les 22.00 hores a les 07.00 hores del dia següent, excepte en aquells en què la venda de begudes alcohòliques estiga destinada al seu consum en l'interior del local. S'inclou, en esta prohibició, la venda celebrada en establiment comercial o per telèfon i seguida del repartiment a domicili dels productes comprats, quan el repartiment es realitzara dins de la franja horària indicada.
5. No podrà vendre's ni consumir-se begudes alcohòliques de més de 18 graus centesimals en:
 - a) Les universitats i la resta de centres d'ensenyança superior.
 - b) Les àrees de servici i de descans d'autopistes i d'autovies.
 - c) Les gasolineres.
 - d) Els centres d'ensenyança no reglada.
 - e) Els locals habilitats per a la venda de begudes alcohòliques en centres i en dependències de l'administració, en centres sanitaris, sociosanitaris, de servicis socials i de les empreses de transport públic.
 - f) Els centres de treball.
6. Es prohibix estar davall influència de begudes alcohòliques mentres s'està de servici o en disposició de prestar-lo a totes les persones l'activitat laboral de les quals, de realitzar-se davall d'esta influència, poguera causar un dany contra la vida o la integritat física de les persones.

Article 19. Accés de menors a locals

1. Excepte el que disposa el paràgraf següent, queda prohibida l'entrada de menors de setze anys en discoteques, sales de festa i establiments semblants, en els quals es vengua o facilite el consum de begudes alcohòliques.

2. Estos establiments podran organitzar sessions especials per a menors, amb horaris i senyalització diferenciada i que no podran tindre continuïtat horària amb la venda de begudes alcohòliques, retirant-se en estos períodes l'exhibició i la publicitat de begudes alcohòliques i tabac.

CAPÍTOL III. De les limitacions a la venda i consum de tabac

Article 20. Limitacions a la venda

1. No es permetrà la venda ni el subministrament de tabac, ni de productes que li imiten o induïsquen a l'hàbit de fumar i siguen nocius per a la salut, als menors de 18 anys en el territori de la Comunitat Valenciana.

2. La venda i el subministrament de tabac per màquines automàtiques només podrà realitzar-se en establiments tancats, fent-se constar en la seua superfície frontal la prohibició que tenen els menors de 18 anys d'adquirir tabac, i a la vista d'una persona encarregada que es complisca l'esmentada prohibició.

3. No estarà permés la venda i el subministrament de tabac en els llocs que s'assenyalen en l'article 18.4, exceptuant l'apartat f) del dit article.

Article 21. Limitacions al consum

1. No es pot fumar en els següents llocs:

- a) Centres i servicis sanitaris, sociosanitaris, de Servicis Socials, centres infantils i juvenils d'escampament i oci, ni en centres d'ensenyança de qualsevol nivell.
 - b) Instal·lacions esportives tancades.
 - c) Salas de teatre, de cine i d'auditoris.
 - d) Estudis de ràdio i televisió destinats al públic.
 - e) Dependències de l'administració pública destinades a l'atenció directa al públic.
 - f) Grans superfícies comercials.
 - g) Galeries comercials.
 - h) Museus, sales de lectura, d'exposicions i de conferències.
 - i) Àrees laborals on treballen dones embarassades.
 - j) Qualsevol mitjà de transport col·lectiu, en trajectes que recorreguen exclusivament el territori de la Comunitat Valenciana, tant d'urbà com interurbans.
 - k) Els locals en què s'elaboren, transformen, manipulen, preparen o venguen aliments, excepte els destinats principalment al consum immediat dels mateixos, en este cas es mantindrà la prohibició de fumar exclusivament als manipuladors dels aliments.
 - l) Els espais tancats d'ús general i públic de les estacions d'autocar, de metro i ferrocarril i dels aeroports i ports d'interés general.
 - m) Amb caràcter general, en ascensors i altres recintes xicotets d'escassa ventilació, destinats a l'ús per diverses persones, tant en instal·lacions públiques com a privades.
 - n) Els llocs semblants als establits en este apartat i que es determinen reglamentàriament.
2. En tots els llocs o locals al·ludits en el paràgraf anterior, la direcció dels mateixos haurà d'habilitar sales o zones, clarament diferenciades, en les quals es permeta el consum de tabac, havent de senyalitzar convenientment, per mitjà de rètols, l'ús d'estes sales o zones de fumadors i fent constar expressament l'advertència que fumar perjudica seriosament la salut de les persones fumadores actives i passives.

Article 22. Dret preferent

En cas de conflicte, i en atenció a la promoció i defensa de la salut, el dret de les persones no fumadores, en les circumstàncies en què pugua vore's afectat pel consum de tabac, prevaldrà sobre el dret a fumar.

CAPÍTOL IV. Estupefaents i psicòtrops

Article 23. Informació

La Conselleria de Sanitat elaborarà i proporcionarà informació actualitzada a les persones usuàries i professionals dels servicis sanitaris sobre la utilització a la Comunitat Valenciana de

substàncies estupefaents o psicotròpiques i la resta de fàrmacs psicoactius i medicaments capaços de produir dependències.

Article 24. Control de la prescripció i dispensació

1. La Conselleria de Sanitat prestarà especial interès en el control de la producció, de la prescripció i de la dispensació de substàncies estupefaents i psicòtropes, dins del marc legislatiu vigent.
2. La prescripció de fàrmacs estupefaents i psicòtrops haurà de requerir, en tot cas, autorització prèvia del facultatiu o facultativa o centre prescriptor, per part de les autoritats sanitàries, sotmetent-se al control i inspecció d'estes.
3. Es prohibix la prescripció de substàncies estupefaents i psicòtropes quan no estiguera justificada, de manera objectiva, la seua finalitat terapèutica.

CAPÍTOL V. Altres mesures

Article 25. Tabaquisme

La Conselleria de Sanitat promourà la informació i l'assistència, en el marc del Servei Valencià de Salut, a les persones que presenten afeccions físiques i/o psíquiques per dependència al tabac o vullguen abandonar l'hàbit tabàquic.

Article 26. Inhalables i coles

1. Es prohibix la venda a menors d'edat de coles i d'altres substàncies o productes químics industrials inhalables de venda autoritzada que puguen produir efectes nocius per a la salut i creen dependència o produïsquen efectes euforitzants o depressius, o al·lucinatoris o altres a què es fa referència en l'article 2.1. de la present llei.
2. El Consell de la Generalitat determinarà reglamentàriament la relació de productes a què es referix l'apartat anterior.

Article 27. Substàncies d'abús en l'esport

1. Es prohibix la prescripció i la dispensació de fàrmacs, per a la pràctica esportiva, quan el seu ús no estiguera justificat per necessitats terapèutiques objectives.
2. El Consell de la Generalitat adoptarà les mesures apropiades, en el marc de les seues competències, per a eliminar l'ús d'aquelles substàncies prohibides pels organismes esportius nacionals i internacionals i en especial d'aquelles que presenten propietats anabolitzants de naturalesa hormonal.

Article 28. Joc patològic

El joc patològic, com a trastorn addictiu mereixerà especial interès per part dels sistemes educatiu, sanitari i social, fomentant-se la informació a tots els col·lectius socials sobre la potencialitat addictiva dels jocs d'atzar.

TÍTOL IV. De l'organització i participació social

CAPÍTOL I. Del Pla Autonòmic sobre Drogodependències i altres Trastorns Addictius

Article 29. Naturalesa i característiques

1. El Pla Autonòmic sobre Drogodependències i Altres Trastorns Addictius és un instrument per a la planificació i l'ordenació de recursos, d'objectius i d'actuacions en matèria de drogodependències, que es desenrotllen en l'àmbit territorial de la Comunitat Valenciana.
2. El Pla Autonòmic sobre Drogodependències i Altres Trastorns Addictius serà vinculant per a totes les administracions públiques i institucions privades que desenrotllen les seues actuacions a la Comunitat Valenciana.

Article 30. Contingut del Pla Autonòmic sobre Drogodependències i Altres Trastorns Addictius

El Pla Autonòmic sobre Drogodependències i Altres Trastorns Addictius preveurà en la seua redacció, almenys, els següents extrems:

- a) Caracterització del problema, aproximació epidemiològica al consum de drogues i altres trastorns addictius a la Comunitat Valenciana i la seua transcendència sociocultural, sanitària i econòmica.
- b) Objectius generals i específics per àrees d'intervenció i d'activitats per a la consecució dels mateixos.
- c) Criteris bàsics d'actuació.
- d) Definició del sistema i prestacions assistencials a persones amb trastorns addictius de qual-sevol naturalesa, així com al seu entorn familiar.
- e) Ordenació i coordinació entre les distintes administracions públiques de la Comunitat Valenciana, entitats privades i organitzacions sense ànim de lucre.
- f) Paràmetres de seguiment i control, per mitjà de la coordinació dels distintes servicis d'inspecció de la Generalitat i mecanismes d'avaluació de les actuacions.

Article 31. Elaboració i aprovació del Pla

1. L'elaboració del Pla Autonòmic sobre Drogodependències i Altres Trastorns Addictius correspon a la Direcció General de Drogodependències adscrita a la Conselleria de Sanitat o la que exercisca les competències en matèria de drogodependències i altres trastorns addictius, que procedirà a la seua redacció de conformitat amb les directrius que hagen sigut establides per la Comissió Interdepartamental de Drogodependències i Altres Trastorns Addictius.⁵
2. En l'elaboració del Pla es tindran en compte la propostes i les consideracions formulades pel Consell Assessor en Drogodependències i altres Trastorns Addictius de la Generalitat.
3. El Pla Autonòmic sobre Drogodependències i Altres Trastorns Addictius serà aprovat pel Consell de La Generalitat, a proposta de la Conselleria de Sanitat o la que exercisca les competències en matèria de drogodependències i altres trastorns addictius.⁶

CAPÍTOL II. De la coordinació institucional

Article 32. Estructures políticoadministratives

Per a la planificació, l'ordenació, la coordinació, el seguiment, el control i l'avaluació de les actuacions contemplades en esta Llei i en el Pla Autonòmic sobre Drogodependències i Altres Trastorns Addictius, es constituïxen les següents estructures políticoadministratives:

- a) Comissió Interdepartamental.
- b) Comissió Executiva.
- c) Comissionat del Consell de la Generalitat en matèria de Drogodependències.

Article 33. Comissió Interdepartamental

1. Al si de l'administració de La Generalitat es constituirà una Comissió Interdepartamental en matèria de drogodependències i altres trastorns addictius, com òrgan col·legiat adscrit a la Conselleria de Sanitat o la que exercisca les competències en matèria de drogodependències i altres trastorns addictius, presidida pel president o presidenta de La Generalitat i composta per representants de tots els departaments i òrgans de La Generalitat relacionats amb la matèria, així com els de l'administració local implicats.⁷
2. Serà funció de la Comissió Interdepartamental establir els criteris de coordinació, d'avaluació i de seguiment de les actuacions que es desenrotllen en matèria de drogodependències i altres trastorns addictius, a l'empara del que estableix esta llei.
3. La seua organització i règim de funcionament es determinaran reglamentàriament.

Article 34. Comissió Executiva

1. A la Comissió Executiva en matèria de drogodependències i altres trastorns addictius, com a òrgan col·legiat adscrit a la conselleria competent en matèria de drogodependències i altres trastorns addictius, li correspon la implementació, avaluació i supervisió dels actes i acords adoptats pel Consell de La Generalitat o la Comissió Interdepartamental.⁸
2. Serà funció de la Comissió Executiva la implementació dels acords adoptats per la Comissió Interdepartamental en relació amb el compliment del Pla Autonòmic sobre Drogodependències i Altres Trastorns Addictius, en l'àmbit de les corresponents conselleries.

⁵ Article 31.1: modificat per la **Llei 14/2005**.

⁶ Article 31.3: modificat per la **Llei 14/2005**.

⁷ Article 33.1: modificat per la **Llei 14/2005**.

⁸ Article 34.1: modificat per la **Llei 14/2005**.

3. La seua organització i règim de funcionament es determinaran reglamentàriament.

Article 35. Comissionat del Consell de la Generalitat en matèria de Drogodependències

1. El Comissionat del Consell de la Generalitat en matèria de Drogodependències és l'òrgan unipersonal d'assessorament, de coordinació i de control de les actuacions que, en matèria de drogodependències i altres trastorns addictius, es desenrotllen en l'àmbit territorial de la Comunitat Valenciana i de gestió dels recursos destinats específicament a este fi.

2. El Comissionat quedarà adscrit a la Conselleria de Sanitat o la que exercisca les competències en matèria de drogodependències i altres trastorns addictius, amb rang de director general, i serà designat i separat lliurement pel Consell de La Generalitat.⁹

3. Per a l'exercici de les seues competències, el Comissionat estarà dotat d'una Secretaria Tècnica. El desenrotllament de les funcions del Comissionat, així com els mitjans materials i humans de la Secretaria Tècnica, es determinaran reglamentàriament.

4. Si les necessitats ho requerixen, i en funció de les àrees territorials vigents en sanitat i servicis socials, s'establiran comissions de participació i de coordinació, les característiques, la composició, les funcions i el règim de funcionament de les quals es determinaran reglamentàriament.

CAPÍTOL III. De la participació social i del voluntariat

Article 36. Consell Assessor

1. Es constituirà un Consell Assessor de La Generalitat en matèria de drogodependències i altres trastorns addictius, com òrgan col·legiat de caràcter consultiu, que quedarà adscrit a la Conselleria de Sanitat o la que exercisca les competències en matèria de drogodependències i altres trastorns addictius, en el qual estaran representats les administracions públiques, les organitzacions no governamentals que treballen en la matèria, les universitats, les centrals sindicals, les associacions d'usuaris/àries consumidors/es, les organitzacions empresarials i els col·legis professionals, amb l'objecte de promoure la participació de la comunitat i afavorir la coordinació i racionalització en la utilització de recursos.¹⁰

2. Les seues característiques, composició, funcions i règim de funcionament es determinaran reglamentàriament.

Article 37. Iniciativa social

1. Els centres i els servicis d'atenció i de prevenció de les drogodependències de naturalesa privada podran subscriure, de conformitat amb la legislació vigent, contractes i convenis de col·laboració i obtindre subvencions per a la prestació de servicis en matèria de drogodependències, sempre que complisquen, almenys, els requisits següents:

a) Estar les entitats legalment constituïdes i inscrites en els registres corresponents, així com acreditades per a la prestació de servicis en matèria de drogodependències i/o altres trastorns addictius.

b) Adequació a les normes i la programació de l'administració.

c) Sotmetiment dels seus programes i de la destinació de les subvencions als òrgans de control i d'inspecció de l'administració.

d) Garantia de democràcia interna en la composició i en el funcionament dels seus òrgans de govern.

2. Per a la realització de concerts i de convenis de col·laboració tindran una consideració preferent les entitats i les institucions sense finalitat lucrativa.

3. Seran àmbits d'actuació preferent de la iniciativa social:

a) Conscienciació social i informació.

b) Prevenció de les drogodependències i altres trastorns addictius en l'àmbit comunitari i laboral.

c) Inserció social.

d) Investigació.

e) Educació i defensa dels consumidors i de les consumidoras.

⁹ Article 35.2: modificat per la **Llei 14/2005**.

¹⁰ Article 36.1: modificat per la **Llei 14/2005**.

Article 38. Associacions d'autoajuda

Les administracions públiques recolzaran, per mitjà de subvencions o altres ajudes econòmiques, el foment i el desenrotllament d'associacions d'autoajuda sense ànim de lucre, degudament legalitzades, sempre que compliren amb els criteris generals d'actuació del Pla Autòmic sobre Drogodependències i Altres Trastorns Addictius.

Article 39. Voluntariat

Les administracions públiques i les entitats i les institucions sense finalitat lucrativa fomentaran, de conformitat amb la legislació vigent, la participació del voluntariat social en les actuacions de prevenció, d'assistència i d'inserció social de la persona malalta que patira qualsevol tipus de trastorn addictiu inclòs específicament en el Pla Autòmic. Esta participació no podrà ser retribuída econòmicament.

CAPÍTOL IV. De la formació, de la investigació i de la documentació

Article 40. De la formació en drogodependències i altres trastorns addictius

1. El Consell de la Generalitat, en col·laboració amb els col·legis professionals, sindicats i organitzacions empresarials, determinarà accions formatives interdisciplinars del personal sanitari, de Servicis Socials, educadors i educadores, Forces i Cossos de Seguretat de l'Estat, Policia Municipal i Autònoma, i qualsevol altre personal l'activitat professional dels quals es relacione, directament o indirectament, amb les drogodependències i altres trastorns addictius.

2. Igualment, es fomentarà la formació especialitzada en matèria de drogodependències i altres trastorns addictius, des del disseny i implementació de programes específics de formació postgraduada en les distintes universitats de la Comunitat Valenciana, que garantisquen una adequada especialització i un nombre suficient de professionals que intervenen en l'atenció dels drogodependents.

Article 41. De la investigació i la documentació

1. El Consell de la Generalitat promourà:

- a) Enquestes periòdiques i estudis epidemiològics, sanitaris, econòmics i socials per a conèixer la incidència, prevalència i problemàtica de les drogodependències a la Comunitat Valenciana.
- b) Línies d'investigació, bàsica i aplicada, en l'àmbit de les drogodependències i la formació relacionada amb la problemàtica social, sanitària i econòmica sobre el fenomen.
- c) Centres i servicis de documentació sobre dependències, oberts a totes les entitats públiques i privades, així com professionals dedicats a l'estudi, la investigació i l'atenció en este àrea.

2. Per a coadjuvar a la realització de les actuacions establides en este article el Consell de la Generalitat formalitzarà convenis de col·laboració, als quals tindran accés preferent les universitats de la Comunitat Valenciana.

3. A fi de fomentar l'estudi i la investigació en matèria de drogodependències i altres trastorns addictius, la Generalitat podrà promoure la creació d'entitats de dret públic, fundacions o altres institucions sense ànim de lucre que tingueren, com a objectiu prioritari d'actuació, la investigació de les drogodependències i altres trastorns addictius.

TÍTOL V. De les competències de les Administracions Públiques

Article 42. Competències del Consell de la Generalitat

Sense perjuí de les altres competències que l'ordenament jurídic vigent li atribuïx i en el marc d'estes, correspon al Consell de la Generalitat:

- a) L'establiment de la política en matèria de drogodependències i altres trastorns addictius per a la Comunitat Valenciana.
- b) L'aprovació del Pla Autòmic sobre Drogodependències i Altres Trastorns Addictius.
- c) L'aprovació de les estructures políticsadministratives en matèria de drogodependències, així com la seua organització i règim de funcionament.
- d) L'aprovació de la normativa d'autorització d'obertura i de funcionament i d'acreditació de centres i servicis d'atenció i prevenció de les drogodependències i altres trastorns addictius.
- e) L'aprovació, la modificació i la revisió de les tarifes per a la prestació i la concertació de servicis que puguen establir-se amb institucions públiques i privades, en els termes que reglamentàriament s'establisca.
- f) La inspecció dels establiments on es venguen begudes alcohòliques i tabac i dels altres llocs on esta Llei limita la seua publicitat i promoció i prohibix el seu subministrament i consum.

- g) L'exercici de la potestat sancionadora en els termes previstos en esta Llei.
- h) Adoptar, en col·laboració amb altres administracions públiques, totes aquelles mesures que foren necessàries per a assegurar el compliment del que estableix esta Llei.

Article 43. Competències dels ajuntaments

1. Sense perjudi de les altres competències que l'ordenament vigent els atribueix i en el marc d'estes, correspon als ajuntaments de la Comunitat Valenciana, en el seu àmbit territorial:

- a) L'establiment dels criteris que regulen la localització, la distància i les característiques que hauran de reunir els establiments on se subministre, venga, dispense o consumeix begudes alcohòliques i tabac, així com la vigilància i control dels mateixos.
- b) L'atorgament de la llicència d'obertura als establiments esmentats en l'apartat anterior.
- c) Vetlar, en el marc de les seues competències, pel compliment de les diferents mesures de control que estableix el títol III d'esta Llei, especialment en les dependències municipals.
- d) Adoptar les mesures cautelars dirigides a assegurar el compliment del que estableix esta Llei.
- e) Exercir la potestat sancionadora en els termes establits en esta Llei.

2. A més de les assenyalades en el punt anterior, els ajuntaments de la Comunitat Valenciana de més de 20.000 habitants de fet o dret tenen les següents competències i responsabilitats mínimes:

- a) L'aprovació i l'execució del Pla Municipal sobre Drogodependències, elaborat en coordinació i de conformitat amb els criteris establits el Pla Autonòmic sobre Drogodependències i Altres Trastorns Addictius, que incloga programes de prevenció i d'inserció social, així com d'informació, d'assessorament i de motivació de drogodependents a través dels Servicis Socials Generals i Especialitzats.
 - b) La coordinació dels programes de prevenció i reinserció social que es desenrotllen exclusivament en l'àmbit del seu municipi.
 - c) El foment de la participació social i el suport de les institucions sense ànim de lucre que en el Municipi desenrotllen les actuacions previstes en el Pla Municipal sobre Drogodependències.
3. La Federació Valenciana de Municipis i Províncies coordinarà l'elaboració d'un pla rector i establirà el termini per a l'elaboració del mateix.

Article 44. Competències de les diputacions provincials

Sense perjudi de les altres competències que l'ordenament vigent els atribueix i en el marc d'estes, correspon a les diputacions provincials de la Comunitat Valenciana exercir en el seu àmbit territorial les següents competències i responsabilitats mínimes:

- a) L'aprovació dels plans provincials elaborats en coordinació i de conformitat amb els criteris establits el Pla Autonòmic sobre Drogodependències i Altres Trastorns Addictius, que incloguen programes de prevenció i inserció social, així com d'informació, d'assessorament i de motivació de drogodependents i de familiars a través dels Servicis Socials Generals i Especialitzats. En qualsevol cas, l'elaboració dels Plans Provincials sobre Drogodependències ha d'assegurar, per mitjà de la coordinació dels servicis dels ajuntaments de menys de 20.000 habitants, la prestació integral i adequada en la totalitat del territorial provincial de les competències i responsabilitats mínimes establides en l'article 43.2.
- b) El suport tècnic i econòmic en matèria de drogodependències als ajuntaments de menys de 20.000 habitants, especialment als de menor capacitat econòmica i de gestió.

TÍTOL VI. Del finançament de les actuacions

Article 45. Del finançament de la Generalitat

1. Els pressupostos dels distints departaments del Consell de la Generalitat i dels seus organismes autònoms hauran de preveure anualment i de forma diferenciada les partides pressupostàries que corresponguen per al finançament de les actuacions previstes en esta Llei i en el Pla Autonòmic sobre Drogodependències i Altres Trastorns Addictius i que siguen de la seua competència.

2. De conformitat amb el que estableix l'article 37 del text refós de la Llei d'Hisenda Pública de la Generalitat, aprovat pel Decret Legislatiu de 26 de juny de 1991, del Consell de la Generalitat, la dotació pressupostària mínima que ha d'incloure en l Pressupost de Gasto per al desenrotllament de les actuacions previstes en esta Llei a què es referix l'apartat 1 d'este article podrà incrementar-se amb la quantia de les sancions econòmiques previstes en l'article 52 d'esta Llei

en el cas en què es produïsquen, quedant afectats estos ingressos a la prevenció, a l'assistència i a la inserció social de drogodependents.

Article 46. Del finançament de les corporacions locals

1. Les diputacions provincials i els ajuntaments de més de 20.000 habitants que desitgen obtenir finançament dels Pressupostos de la Generalitat per al desenrotllament de les actuacions de la seua competència que estableix esta llei, estaran obligats a disposar d'un Pla Municipal o Provincial sobre Drogodependències, convenientment aprovat, i a consignar en els seus respectius pressupostos, de forma clarament diferenciada, els crèdits específics destinats a esta finalitat.
2. El finançament que el Consell de la Generalitat destine a les corporacions locals estarà d'acord amb el programa i els objectius que hagen presentat prèviament a la Conselleria, del grau d'execució del pressupost anterior, i en tot cas el criteri preferent de finançament d'actuacions serà el del grau d'autofinançament d'estes per la Corporació Local.
3. El Consell de la Generalitat podrà establir amb les diputacions provincials i amb els ajuntaments de més de 20.000 habitants convenis de col·laboració que regulen el finançament i les característiques que hagen de reunir els plans provincials i municipals sobre drogodependències.

TÍTOL VII. Del règim sancionador

CAPÍTOL I. Infraccions

Article 47. Règim sancionador

1. Constituïxen infraccions a esta llei les accions i les omissions que es tipifiquen en els articles següents.
2. La comissió d'una infracció serà objecte de la corresponent sanció administrativa, amb la prèvia instrucció de l'oportú expedient sancionador, de conformitat amb el que estableix el Reial Decret 1398/1993, de 4 d'agost, i sense perjudici de les responsabilitats civils, penals o d'un altre orde que puguen concórrer.
3. En cap cas es podrà imposar una doble sanció pels mateixos fets i en funció dels mateixos interessos públics protegits, si bé hauran d'exigir-se les altres responsabilitats que es deduïsquen de altres fets o infraccions concurrents.

Article 48. Persones responsables

1. Seran subjectes responsables de les infraccions, les persones físiques o jurídiques que hi incórreguen.
2. Igualment, seran responsables els titulars de centres o empreses en l'àmbit dels quals es produïska la infracció.
3. En matèria de publicitat seran així mateix persones responsables tant les empreses anunciants com les agències de publicitat creadores i difusores del missatge.

Article 49. Infraccions

Es tipifiquen com a infraccions a allò disposat per la present llei:

- a) L'incompliment del que estableix els articles 15 a 21, sobre condicions de publicitat, promoció, venda i consum de begudes alcohòliques, tabac i altres substàncies químiques, sense perjudici de les competències atribuïdes a altres administracions públiques.
- b) L'incompliment del que estableix els articles 24, 26 i 27, relatius a la venda d'inhalables i col·les, així com a la prescripció i a la dispensació de substàncies d'abús en l'esport i de substàncies estupefaents i psicòtrops.
- c) La negativa a facilitar informació o a prestar col·laboració als servicis de control o inspecció i el falsejament de la informació subministrada.
- d) La resistència, la coacció, l'amenaça, la represàlia, el desacatament o qualsevol altra forma de pressió o obstrucció sobre les autoritats sanitàries o els seus agents.
- e) Dificultar o impedir qualsevol dels drets de les persones drogodependents o amb altres trastorns addictius davant dels sistemes sanitari i de Servicis Socials.
- f) Incomplir les normes relatives a l'autorització d'obertura i de funcionament i d'acreditació de centres o servicis d'atenció al drogodependent.

Article 50. Classificació de les infraccions

1. Les infraccions es classifiquen com lleus, greus i molt greus, d'acord amb els criteris de risc per a la salut, gravetat de l'alteració social produïda pels fets, quantia del benefici obtingut, grau d'intencionalitat, generalització de la infracció i reincidència.
2. Es qualifiquen com a lleus les infraccions tipificades en l'article 49 quan s'hagen comés per simple negligència i no impliquen un perjudici directe per a la salut.
3. Es qualifiquen com a infraccions greus les tipificades en l'article 49 quan no concórrega en la seua comissió les circumstàncies i els supòsits previstos en els apartats 2 i 4 d'este article. També tindrà la consideració d'infracció greu la reincidència en infraccions lleus.
4. Es qualificaran com a infraccions molt greus la reincidència en infraccions greus i aquelles altres que, per les seues circumstàncies concurrents, impliquen un greu perjudici per a la salut dels usuaris i dels supòsits previstos en les lletres c) i d) de l'49.
5. Es produïx reincidència quan al cometre la infracció la persona haguera sigut ja sancionada per eixa mateixa infracció, o per una altra de gravetat igual o major o per dos o més infraccions de gravetat inferior, durant els últims dotze mesos.

Article 51. Prescripcions

1. Les infraccions a què es referix la present Llei prescriuran a l'any les corresponents a les faltes lleus, als dos anys les corresponents a les faltes greus i als cinc anys les corresponents a les faltes molt greus.
2. El termini de prescripció començarà a comptar-se a partir del dia en què s'haja comés la infracció i s'interromprà per la iniciació, amb coneixement de l'interessat, del procediment sancionador.

CAPÍTOL II. Sancions i competències**Article 52. Sancions**

1. Les infraccions a la present Llei seran sancionades amb multa i, si és procedent, cessament temporal de l'activitat o tancament de l'establiment, local o empresa.
2. La graduació de les multes s'ajustarà al següent:
 - a) Per infracció lleu, multa fins a 12.020,24 euros.
 - b) Per infracció greus, multa de 12.020,25 a 60.101,21 euros, podent-se sobrepassar esta quantitat fins al quintuple del valor dels productes o servicis objecte de la infracció.
 - c) Per infracció molt greu, multa de 60.101,22 a 601.012,10 euros, podent-se sobrepassar esta quantitat fins al quintuple del valor dels productes o servicis objecte de la infracció.
3. En els casos d'especial gravetat, contumàcia en la repetició de les infraccions i/o transcendència notòria i greu per a la salut, les infraccions greus i molt greus podran sancionar-se amb la suspensió temporal de l'activitat per un màxim de cinc anys o, si és procedent, amb el tancament de l'empresa o la clausura del servici o establiment.
4. En les infraccions tipificades en esta Llei podrà acordar-se com a sanció complementària la supressió, cancel·lació o suspensió de qualsevol tipus d'ajuda o de subvencions de caràcter financer que el particular o l'entitat infractora haja obtingut o sol·licitat de l'administració de la Generalitat.
5. Quan es tracte d'infraccions en matèria de publicitat, les agències i els mitjans de publicitat o difusió responsables seran exclosos de tota possible contractació amb l'administració de la Generalitat durant un període màxim de dos anys.
6. Les sancions imposades per infraccions que foren comeses per menors d'edat podran ser substituïdes, segons el parer de l'autoritat sancionadora, per altres mesures de reeducació que es determinen reglamentàriament. Estes mesures consistiran en la realització de servicis d'interès comunitari i/o cursos formatius de comportament i conscienciació sobre el consum d'alcohol i altres drogues.

Article 53. Graduació de les sancions

Per a la graduació de les sancions es tindrà en compte, a més de la intencionalitat, reiteració, naturalesa dels perjudicis causats i reincidència, de conformitat amb el que estableix la Llei 30/1992, de 26 de novembre, els següents criteris:

- a) L'edat dels afectats i afectades.
- b) El nombre de persones afectades.
- c) La graduació de les begudes alcohòliques.
- d) La capacitat adictògena de la substància.

- e) El volum de negocis, beneficis obtinguts i posició de l'infractor o infractora en el mercat.
- f) El grau de difusió de la publicitat.
- g) Risc per a la salut.

Article 54. Competències del règim sancionador

1. Les autoritats competents per a imposar sancions són les següents:

- a) Els alcaldes o alcaldesses per a les multes de fins a 12.000 euros.
- b) El director general o la directora general titular en matèria de drogodependències i altres trastorns addictius, per a les multes fins a 60.000 euros i suspensió temporal de l'activitat per un període màxim de cinc anys.
- c) El conseller o la consellera titular de la competència en matèria de drogodependències i altres trastorns addictius, per a les multes des de 60.001 euros i el tancament de l'empresa o clausura del servei o establiment, així com sancions d'ordre inferior quan es donen els supòsits prevists en l'apartat 2.b) d'este article.

2. Correspon al conseller o la consellera titular de la competència en matèria de drogodependències i altres trastorns addictius sancionar les infraccions tipificades en esta Llei en els següents supòsits:

- a) Quan les activitats o fets que constitueixen la infracció excedisquen de l'àmbit territorial del municipi.
- b) Quan denunciat un fet, i previ requeriment a l'Ajuntament que resulte competent, este no incoe l'oportú expedient sancionador en termini d'un mes a partir de la data del requeriment. En este supòsit s'estarà al que disposa l'article 60 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, Reguladora de les Bases de Règim Local.

CAPÍTOL III. Mesures de caràcter provisional

Article 55. Mesures de caràcter provisional

1. L'òrgan competent per a resoldre els expedients sancionadors podrà adoptar, durant la seua tramitació, les mesures provisionals que estime necessàries per a assegurar el compliment de la resolució que poguera adoptar-se i per a assegurar el compliment de la legalitat.

2. Podran adoptar-se les següents mesures provisionals:

- a) Exigència de fiança o caució.
- b) Confiscació dels béns directament relacionats amb els fets que hagen donat lloc al procediment.
- c) Suspensió temporal de la llicència d'activitat.
- d) Clausura provisional del local.

DISPOSICIÓ ADDICIONAL

D'acord amb el que regula l'article 43 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de Règim Jurídic de les Administracions Públiques i del Procediment Administratiu Comú, i la seua reforma en la Llei 4/1999, de 13 de gener, els interessats hauran d'entendre desestimades per silenci negatiu les seues sol·licituds en els procediments administratius tramitats en matèria de registre i d'acreditació de centres, programes i serveis d'atenció i prevenció de les drogodependències i altres trastorns addictius.

ANÀLISI JURÍDICA

Aquesta disposició afecta:

Deroga:

- **LLEI 3/1997, de 16 de juny, de la Generalitat Valenciana, sobre Drogodependències i Altres Trastorns Addictius.**
- **CORRECCIÓ d'errades de la Llei 3/1997, de 16 de juny, de la Generalitat Valenciana, sobre Drogodependències i Altres Trastorns Addictius.**
- **LLEI 4/2002, de 18 de juny, de la Generalitat Valenciana, per la qual es modifica la Llei 3/1997, de 16 de juny, sobre Drogodependències i Altres Trastorns Addictius. [2002/6951]**

Modifica:

- **LLEI 11/2000, de 28 de desembre, de Mesures Fiscals, de Gestió Administrativa i Financera, i d'Organització de la Generalitat Valenciana. [2000/10583]**
- **Llei 9/2001, de 27 de desembre, de Mesures Fiscals, de Gestió Administrativa i Financera, i d'Organització de la Generalitat Valenciana. [2001/12749]**

Aquesta disposició està afectada per:

Derogada per:

- **LLEI 10/2014, de 29 de desembre, de la Generalitat, de Salut de la Comunitat Valenciana [2014/11888]**

Modificada per:

- **LLEI 14/2005, de 23 de desembre, de la Generalitat, de Mesures Fiscals, de Gestió Administrativa i Financera, i d'Organització de La Generalitat. [2005/14571]**